

MATERIALS
**OF THE X INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**

**«MODERN EUROPEAN SCIENCE
-2014»**

June 30 - July 7, 2014

**Volume 7
Pedagogical sciences**

SCIENCE AND EDUCATION LTD

Registered in ENGLAND & WALES Registered
Number: 08878342

OFFICE 1, VELOCITY TOWER, 10 ST. MARY'S GATE, SHEFFIELD, S
YORKSHIRE, ENGLAND, S1 4LR

**Materials of the X International scientific and practical conference,
«Modern european science», - 2014.**

Volume 7. Pedagogical sciences. Sheffield. Science and education LTD
- 72 стр.

Editor: Michael Wilson **Manager:**

William Jones **Technical worker:**

Daniel Brown

Materials of the X International scientific and practical conference, «Modern european
science», June 30 - July 7, 2014 on Pedagogical sciences.

For students, research workers.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Authors, 2014

© SCIENCE AND EDUCATION LTD, 2014

CONTENTS

PEDAGOGICAL SCIENCES

METHODICAL BASIS OF EDUCATIONAL PROCESS

Митросенко С.В. Проблема экономического воспитания дошкольников в современных условиях	3
Баликова М.И. Использование педагогических ситуаций для оптимизации отношений в системе «преподаватель-студент»	10
Жумадилова К.К. Психолого-коррекционная работа по адаптации в условиях комплекса «лицей-вуз»	14
Shastova I.V. Peculiarities of investigating changes in education	19
Едігенова А.Ж. Казактың тәрбиедегі тағылымдары.....	21
Толочко І.М., Самоварова Т.М. Художньо-естетичне виховання сучасної молоді через традиції декоративно-ужиткового мистецтва Слобожанщини	26
Горшенина С.Н. Формирование этнокультурной осведомленности школьников в условиях внедрения ФГОС.....	31
Прохорова Н.А. Формування художньо-творчої активності студентів на заняттях з дисципліни «Рисунок» (досвід мистецьких ВНЗ України).....	33

STRATEGIC DIRECTIONS OF REFORMING THE EDUCATIONAL SYSTEM

Карпова Н.К., Мареев В.И., Гапонюк П.Н., Уваровский А.П. Управление знаниями в контексте обоснования институциональной методологии управления модернизацией системы образования России	37
Барниова Т.П., Казакова В.Н., Карюкина С.В. Программа «Доступная среда» в действии на примере опыта работы ГБОУ школы № 355 Московского района Санкт-Петербурга	45
Булацева З.Б. Моделирование здоровьесотворяющего пространства школы на основе компетентностного подхода	47
Алентаева И.А. Роль образования в становлении и развитии духовности личности	55

2. Мажаренко, С. В. Формирование этнокультурной осведомленности детей в дошкольном образовательном учреждении: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / С. В. Мажаренко. - Владикавказ, 2009. - 231 с.

3. Федеральный государственный образовательный стандарт начального общего образования / Министерство образования и науки Российской Федерации. - М. : Просвещение, 2010. - 31 с.

Прохорова Н.А.

Институт мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, Україна

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІНИ «РИСУНОК» (ДОСВІД МИСТЕЦЬКИХ ВНЗ УКРАЇНИ)

У сучасній вищій школі існує традиційна методика викладання академічного рисунку, сутність якої традиційно полягала у студіюванні античних зразків і послідовному ретельному вивченні живої природи, в результаті чого студент оволодів навичками і прийомами класичного рисунку. Така методика залишається у більшості випадків незмінною і сьогодні у художніх вищих навчальних закладах України.

Методи формування художньо-творчої активності студентів, діяльність яких пов'язана з образотворчим мистецтвом, належать до найактуальніших питань у сучасній художньо-педагогічній теорії та практиці.

Проблема творчого розвитку майбутніх учителів образотворчого мистецтва розглядається в наукових працях і методичних роботах Ю.Ятчика, В.О.Суханка, М.А.Кириченка, В.В.Крижанівського, В.І.Задорожного, А.Д.Альохіної, Г.В.Беди, Н.С.Боголюбової, С.Є.Ігнат'євої, В.С.Кузіної, Є.Ф.Кузнєцової, Н.Н.Ростовцевої, С.Д.Смірної, Н.К.Шабанової, Є.В.Шорохової та ін.

Неоціненне значення для вирішення проблеми пов'язаної з задачами навчання, виховання і розвитку творчої діяльності студентів мають ідеї та рекомендації художників-практиків (графіків, живописців, скульпторів), які залишилися у записках, листах. Викладацькою діяльністю займалися чимало відомих митців: В.Кричевський, О.Мурашко, М.Д.Бернштейн, О.О.Дейнека, Д.Н.Кардовський, П.Я.Павлінов, Н.Є.Радлов, В.А.Серов, І.Ю.Рєпін, А.М.Соловйов, В.А.Фаворський, П.П.Чистяков та ін.

У процесі навчання студентів образотворчому мистецтву важливо не тільки викликати зацікавленість до зображуваного об'єкта, але й зберегти його на всіх етапах роботи (художнього пізнання), на рівнях, адекватних конкретним дидактичним цілям. Вимоги до студентів у процесі навчання повинні постійно ускладнюватись, інакше може статися спад творчої активності. Водночас не варто висувати до студентів непосильні вимоги, оскільки міра складності завдання повинна відповідати рівню підготовленості до її реалізації. Як показує практика, порушення дидактичних принципів доступності, систематичності і послідовності призводить до пасивності, невпевненості студентів у своїх силах і здатності вирішувати поставлені задачі.

У процесі формування творчої активності, художньо-естетичної потреби викладачу необхідно враховувати індивідуально-психологічні особливості особистості, її характер і темперамент. Не дивлячись на те, що здібність і потреба - різні явища, вони об'єднують поняття творчості і творчої активності. Для формування художньо-творчої активності студента слід об'єктивно оцінювати її виявлення на всіх станах виконання навчального завдання: задум, планування, виконання.

Відповідно до програми занять з рисунку студенти вирішують задачі, пов'язані з композицією на зображувальній площині, знаходженням пропорційності і конструктивного рішення предметів, організацією простору, передачею форми та об'єму. Однією з найважливіших умов майбутніх учителів образотворчого мистецтва рисунку може бути проблемне навчання.

Головне завдання цього методу навчання рисунку, як відомо, полягає у формуванні творчої пошукової активності, в розвитку самостійності, продуктивності мислення. Ці якості є необхідною умовою навчання рисунку і реалізують дві основні мети: по-перше, розвиток у суб'єктів навчання здатності творчо ставитись до роботи; по-друге, формування у студентів умінь і навичок, необхідних для майбутньої художньо-педагогічної діяльності. Тому викладачеві ні в якому разі не можна принижувати ролі і значення умінь і технологічних навичок роботи із зображальними матеріалами. Вони є, як наголошує Я.А.Пономарьов, не тільки підсумком, але й умовою творчої діяльності суб'єкта [2].

Такою ж необхідною умовою забезпечення формування і розвитку художньо-творчої активності на заняттях рисунком є набуття ними необхідних знань, умінь рисування, творчого досвіду роботи, уміння орієнтуватися в основних напрямках і цілях навчання. Проте творче, зацікавлене ставлення студентів до рисунку і процесу навчання не може обмежуватися «разовими» засобами. Необхідне вміння поєднання форм і методів управління, створення умов, які б сприяли розвитку і формуванню творчої активності. І в цьому процесі роль педагога, як свідчить практика, є визначальною. Прищеплення суб'єктам навчання інтересу до творчої діяльності, потреби в удосконаленні своєї майстерності у відповідності до поетапного ведення навчально-творчого завдання з рисунку можна розглядати як умови формування художньо-творчої активності студентів. Не менш важливим є дидактично грамотне створення навчальної постановки, де сама натура буде основним дидактичним матеріалом. Чим змістовнішою і зрозумілою для виконання буде натурна постановка для студентів, тим більший інтерес до роботи вона викликати, активізуватиме їх художнє сприйняття і образне мислення.

(Modern european science - 2014) • Volume 7. Pedagogical Sciences

---

Необхідно відмітити і той факт, що постановка, в якій враховано композиційне, кольорове, світлотіньове рішення, швидше викликає інтерес студентів до навчального завдання, змушує підходити більш творчо до роботи, вимагає пошуку оригінального композиційного вирішення, застосування образотворчого матеріалу на практиці. Викладачеві, особливо на першій стадії навчання, необхідно складати постановки таким чином, щоб вони мали виховний і розвиваючий характер. Також слід враховувати образотворчі можливості студентів, рівень їх професійної підготовки, якісний склад потреб, інтерес до предмету рисування.

Розглядаючи навчальну постановку, як умову від якої залежить проявлення творчих якостей особистості і розвиток художньо-творчої активності студентів, викладачеві слід постійно приділяти увагу гармонійній організації навчальної постановки в середовищі, якості її освітлення, складу предметів, що входять в неї. Вона повинна відображати завершену тематичну композицію. Для дидактично грамотного складання натурної постановки в плані композиційного, кольорового і світлового рішення, викладачеві необхідно надати студентам допомогу створити в студентській групі творчу атмосферу. Перед усім провести довірливі бесіди зі студентами, відвідання виставок, зустрічі з діячами мистецтва, вивчення спеціальної літератури. Тільки в такому випадку навчальна постановка може мати формуючий і розвиваючий початок творчої активності студентів.

У процесі формування художньо-творчої активності студентів на заняттях рисунком були визначені наступні правила організації навчальних постановок:

1. Навчальна постановка повинна викликати у студентів інтерес до роботи, позитивний емоційний настрій, що є першоджерелом зародження потреби в знаннях, уміннях і навичках, творчій діяльності. Все це дає поштовх студентам до виявлення творчої активності, самовираженню в роботах.

2. Навчальна постановка має відповідати цілям і задачам навчального рисунку, викликати потребу у знаннях, набутті умінь і навичок в роботі з натури при вивченні основ з образотворчого мистецтва.

Однією з найважливіших умов успішного формування художньо-творчої активності студентів на заняттях рисунком є навчально-творчі завдання з рисунку, їх послідовна методична реалізація. Виховання свідомого творчого ставлення до роботи не тільки з натури, але й по пам'яті, і за уявою з чітким визначенням конкретних завдань на протязі всього навчання у вузі. Перед кожним заняттям викладач ставить перед студентами чітко

сформульовану мету, що без сумніву, допомагає більш осмислено підійти до творчого процесу рисування, сконцентрувати свою волю на досягнення поставленої мети.

Важливого значення активізації художнього сприйняття, образного і логічного мислення має використання і засвоєння різноманітних графічних матеріалів, виявленню їх виразних можливостей, що визначається цілями і завданнями по кожній конкретній темі з рисунка. По мірі набуття студентами умінь і навичок в рисуванні цей асортимент графічних засобів зростає і таким чином накопичується творчий досвід, формується потреба у спеціальних знаннях, уміннях і навичках, розвивається художній та естетичний смак.

Під час виконання студентами навчально-творчих завдань, пов'язаних з композицією, пропорціями і конструкцією форми, організацією простору, передачею світлотіні, викладачеві необхідно вміло реалізовувати такі дидактичні принципи, як науковість, систематичність, послідовність, доступність, наочність. Дотримання дидактичних принципів у навчанні сприяє свідомому зацікавленому ставленню студентів до вивчення і засвоєння не тільки основ образотворчої граматики, самостійності у виконанні навчально-творчих завдань, але й розвитку професійних якостей особистості художника-педагога.

Отже, формування художньо-творчої активності студентів на заняттях рисунком є частиною цілісного педагогічного процесу, спрямованого на розвиток творчих якостей особистості вчителя образотворчого мистецтва.

Література

1.Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва. - К.: Слово, 2007.

2.Пономарев Я.А. Психология творчества и педагогика. - М.: Педагогика, 1976.

3.Сухенко.В.О. Рисунок. Навчальний посібник. - К.: «BONA MENTE», 2004.